bilimger.kz
Республикалық білім және ғылым порталы
https://bilimger.kz
ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі тіркелген — Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718**
2020

БӨЛІМ: АШЫҚ САБАҚТАР

География ғылымының дамуы

ЖАРИЯЛАНДЫ 02.11.2020
СІЛТЕМЕ https://bilimger.kz/84245/

	Мектеп: «№83 орта мектебі» КММ	
Күні:	**Мұғалімнің аты-жөні:Әнесов Ө**	
Сынып: 7	**Қатысқандар:** **Қатыспағандар:**	
Сабақтың тақырыбы	**География ғылымының дамуы**	
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сәйкес)	**7.1.1.2-саяхатшылар мен зерттеушілердің география ғылымының дамуына қосқан үлесін сипаттап баға береді.**	
Сабақтың мақсаты	**Саяхатшылар мен зерттеушілердің география ғылымының дамуына қосқан үлесін анықтап ерекшеліктері бойынша сипаттап, бағалайды.** –	
Бағалау критериии	**Түсіну:** Адамзат дамуының әртүрлі кезеңдеріндегі географиялық зерттеулер мен саяхатшылардың зерттеулерінің зерттеген аймақтарын оқып, түсінеді. **Талдау:** География ғылымының дамуындағы саяхатшылардың жасаған карталарының ерекшеліктерін салыстырып талдайды. **Бағалау:** Әртүрлі кезеңдердегі география ғылымының дамуына үлес қосқан қазақ зерттеушілері мен саяхатшыларының еңбектерін бағалайды.	
Тілдік мақсаттар	**Пәндік мақсат:** Саяхатшылар мен зерттеушілердің география ғылымының дамуына қосқан үлесін сипаттап баға беру. **Тілдік мақсат:** **Оқылым –тыңдалым:**оқушылар бір-бірінің пікірлерін тыңдайды. **Айтылым-жазылым:**Оқушылар географиялық карталарды пайдалана отырып саяхатшылардың жүріп өткен жерлерін айтады және дәптерге жазады. **Пәнге қатысты лексика мен терминологиялар:**зерттеушілер,саяхатшылар,Географиялық қоғам.	
Құндылықтарға баулу	«Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясының негізінде өмір бойы оқып үйренуге баулу және туған өлкенің тарихын,географиялық орнын,қазба байлығын танып білуге тәрбиелеу.	
Пәнаралық байланыс	Тарих пәні-Саяхатшылардың тарихи еңбектері Картография-Саяхатшылардың жасаған карталары,атлас,картографиялық проекциялар Информатика-зерттеушілер еңбектерін анықтап,зерттеп өңдеп ,талдап таныстырылымдар дайындау	

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

Алдыңғы білім	Географиялық зерттеу нысандары. 6- сыныптағы жаратылыстану курсында. «Географиялық зерттеу тәсілдері. Зерттеулер мен зерттеушілер» (зерттеу тәсілдері) бөлімдерінен алған білімдер	
Жоспар		

Сабақтың жоспарланған кезеңдері	**Сабақтағы жоспарланған жаттығу түрлері**	**Дереккөздер, ресурстар**
Сабақтың басы	**І.Ұйымдастыру кезеңі:** **1.Топқа бөліну:** «**Мозайка** » әдісі бойынша Саяхатшылардың суреттерінің қиындылары арқылы топқа бөлу. 1топ-География ғылымының даму кезеңдері. 2 топ-География тарихында Ұлы географиялық ашылулар дәуірінің алатын орны. 3 топ- Қазақстандағы география ғылымының тарихи дамуы. **Тақырыпты ашу**: Сабақтың тақырыбы мен мақсатын оқушылар мен бірлесе анықтау мақсатында саяхатшылар туралы суреттер көрсету. **Х.Колумб** – **Ф.Магеллан** Ш.Уалиханов 1451-1506 1480-1521 1835-1865 **Түрткі сұрақтар**: Суреттен кімдерді көрдіңіздер.Сіздердің ойларыңыз. **Алдыңғы біліммен жаңа сабақты байланыстыру.**	Саяхатшылар суреттері қиындылары

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

Сабақтың ортасы

1 тапсырма.
«Аквариум» әдісі арқылы топтық жұмыс орындау.
<u>Оқулықпен жұмыс:</u>
Әр топқа оқулықтан **«География ғылымының дамуы»** оқу мазмұнынан мәтін бөлініп беріледі және өздеріне берілген тақырыпты топ ішінде талқылап бір спикер шығып тақырыптарға түсіндерме жасайды.
<u>Жаңа ұғымдармен жұмыс:</u>
«**Сәйкестендіру»** әдісі арқылы _жаңа ұғымдарды талдап, дұрысын сәйкестендіріңіздер:

Кезең	Бір нәрсенің мән-жайын анықтаушы
Зерттеуші	Белгілі бір аяқталған оқиға барысын қамтитын мерзім
Саяхатшы	Белгілі жерлерге қызығушылық танытып,сол елге барушы

Дискриптор:
— географиялық зерттеулер мен саяхатшылардың зерттеулерінің зерттеген аймақтарын сипаттап, түсіндіреді;
— Адамзат дамуының әртүрлі кезеңдеріндегі географиялық зерттеулер мен саяхатшылардың зерттеулерінің зерттеген аймақтарын оқып, түсінеді.
ҚБ:Ауызша тиімді кері байланыс.
2 тапсырма. Жұптық жұмыс.
География ғылымының дамуына үлес қосқан саяхатшылардың Эратосфен және Птоломейдің жасаған карталарының ерекшеліктерін салыстырып талдаңыздар:

Эратоспен картасы		**Птоломей картасы**	
Айырмашылықтар	**Ұқсастықтар**	**айырмашылықтар**	
Эратосфен картасы		**Птоломей картасы**	

Дискриптор:
-Эратосфен және Птоломей карталарының мазмұнындағы айырмашылықтарды анықтайды;
-Эратосфен және Птоломей карталарының мазмұндарындағы ұқсастықтарды анықтайды;
ҚБ: Смайликтер арқылы бағалау.
3-тапсырма. «Зерттеуші» әдісі.Жеке жұмыс.
Әртүрлі кезеңдердегі география ғылымына үлес қосқан қазақ зерттеушілері мен саяхатшыларының еңбектеріне зерттеу жүргізіп баға беріңіздер:
<u>А)Картамен жұмыс:</u>
Көрсетілген қазақ зертеушілері мен саяхатшыларының зерттеген аймақтарын анықтаңыздар:
-Картадан қазақ зерттеушілері мен саяхатшыларының зерттеген аймақтарын көрсетеді.

Б) Ш.Уәлиханов пен Қ.Сәтбаев зерттеулері жайлы эссе жазыңыздар:

Дискриптор:
— Қазақ зерттеушілері мен саяхатшылары Ш.Уәлиханов пен Қ.Сәтбаевтың еңбектеріне зерттеу жүргізеді.
-Қазақ географиялық қоғам жұмысына баға береді.
ҚБ: Жазбаша бағалау.

Ресурстар: Оқулық, Постер, стикер

Таратпа материалдар

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

<table>
<tr><td>Сабақтың соңы</td><td colspan="2">Кері байланыс:
1.Бүгінгі сабақ сізге пайдалы болды ма?
2.Сабақтың ұнаған тұстары болды ма?
3.Ұнаған тұстарын жазыңыз?
4.Сабақта сізге не түсініксіз болды?
Рефлексия:
Мен үйренген 4 мәлімет.....
Мен білген 3 мәлімет....
Менің көбірек білгім келген 2 мәлімет....
Есте сақтау керек 1 маңызды мәлімет.....
Үй тапсырмасы: 7 сынып атласын пайдалана отырып, зерттеушілер мен саяхатшылардың жүріп өткен жолдарын кескін картаға түсіріңіздер.</td></tr>
<tr><td>Саралау – Сіз оқушыларға қандай тәсілмен көмектесесіз? Сіз басқаларға қарағанда қабілетті оқушыларға қандай тапсырмалар бересіз?</td><td>Бағалау – Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?</td><td>Пәнаралық байланыстар.
Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау. Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану</td></tr>
<tr><td>Саралау тапсырмаларды іріктеуді, белгілі бір оқушыдан күтілетін нәтижені, оқушыға жеке қолдау көрсетуде, оқу материалы мен ресурстарды оқушылардың жеке қабілеттерін ескере отырып әзірлеуді қамтуы мүмкін Уақытты тиімді пайдалана отырып, саралауды сабақтың кез келген кезеңінде қолдануға болады.</td><td>Бұл бөлімде оқушылардың сабақ кезінде нені үйренгенін бағалау үшін қолданатын әдіс-тәсілдерді жазыңыз.</td><td>Сізге сабақ жоспарын әзірлеу үшін басқа пән мұғалімінің кеңесі қажет пе?
Сабақтағы шаралар барысында оқушылардың денсаулығы мен қауіпсіздігіне қатер төнбей ме?
Сабақта сергіту жаттығулары мен белсенді жұмыс түрлерін қолдану
Оқушылар осы сабақ барысында өздерінің АКТ дағдыларын дамыта ала ма?</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Сабақ бойынша рефлексия

Сабақ мақсаттары немесе оқу мақсаттары шынайы және қолжетімді болды ма?
Барлық оқушылар оқу мақсатына қол жеткізді ме? Егер оқушылар оқу мақсатына жетпеген болса, неліктен деп ойлайсыз?
Сабақта саралау дұрыс жүргізілді ме?
Сабақ кезеңдерінде уақытты тиімді пайдаландыңыз ба? Сабақ жоспарынан ауытқулар болды ма және неліктен?</td><td colspan="2">Бұл тарауды сабақ туралы рефлексия жасау үшін пайдаланыңыз. Сол бағандағы өзіңіз маңызды деп санайтын сұрақтарға жауап беріңіз.</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
</table>

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

Қорытынды бағалау **Сабақта ең жақсы өткен екі нәрсе (оқыту мен оқуға қатысты)?** **1:** **2:** **Сабақтың бұдан да жақсы өтуіне не оң ықпал етер еді (оқыту мен оқуға қатысты)?** **1:** **2:** **Осы сабақтың барысында мен сынып туралы немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/ қиындықтары туралы нені анықтадым, келесі сабақтарда не нәрсеге назар аудару қажет?**

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі
© 2026 **Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы**. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.